

СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНАТА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ „Никола Йонков Вапцаров“ гр. Сливница

За периода от 2024/2025 учебна година до 2028/2029 учебна година

I. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ПГТ „Никола Йонков Вапцаров“ – гр. Сливница

Кратки исторически данни

През 1959 г. в гр.Сливница в сградата на първата сливнишка прогимназия /училището на дедо Пуне/ е открита Професионална учебна школа за обучение на професионални шофьори кат.”С”, която подготвя кадри за армията. Школата просъществува няколко години /до 1964 или 1966г./ . Директор на школата е Лило Шуманов, а заместник-директор – Евгени Вълчев.

На 17 юли 1969 г. е открито Средно професионално-техническо училище по автотранспорт в гр.Сливница. Първият директор на училището е Асен Рангелов, а зам.директор – Петър Гергов. Първоначално в училището са приети 143 курсисти. Съществувал е тригодишен и двугодишен курс на обучение, а в две паралелки с десетмесечен курс на обучение са се подготвяли само професионални шофьори. През учебната 1972-1973 г. за патрон на училището е избран поетът-антифашист Никола Йонков Вапцаров.

Популярността на училището бързо расте, броят на паралелките се увеличава /достигат до 15-18/, а броят на обучаваните ученици достига до 500-600. За 50-годишната си история училището е обучило около 6 000 възпитаници. Във всички автотранспортни и авторемонтни фирми в района работят предимно наши кадри. С професията, по която подготвяме, се задоволява необходимостта от кадри в сферата на транспорта и всички сродни сектори на стопанството в целия западен район на Софийска област. Възпитаници на нашата гимназия пътуват по пътищата на България и цяла Европа.

Много доброто познаване на устройството на автомобила, Закона и Правилника за движение по пътищата прави учениците от нашата гимназия предпочитани в пътната полиция.

Учениците от нашата гимназия са добри не само в усвояването на автотранспортната техника. Много от тях продължават образованието си във висши учебни заведения / Технически университет, Висше транспортно училище, Университет за национално и световно стопанство, Висшата полицейска школа в Симеоново, Националната спортна академия и др. /

Професионалната гимназия по транспорт ”Н.Й.Вапцаров” – гр.Сливница, извършва прием на ученици по документи след завършено основно образование по професиите “Монтьор на транспортна техника” и “Техник на транспортна техника”, специалност “Автотранспортна техника”. В цялата западна част на Софийска област само в нашата гимназия се подготвят кадри от сферата на транспорта.

В Професионалната гимназия по транспорт ”Н.Й.Вапцаров” се обучават ученици от три съседни общини – Драгоман, Костинброд и Божурище, както и ученици от западните квартали на София - “Надежда”, „Връбница”, “Обеля”, “Люлин” и др. ПГТ е предпочитаното учебно заведение за учениците от селата в общината – Алдомировци, Бърложница, Извор и др.

Учебна година	Брой ученици		Брой паралелки
	в началото на уч. година	в края на уч. година	
2023/2024	149	153	7
2022/2023	130	130	6
2021/2022	132	128	7
2020/2021	124	122	7
2019/2020	143	138	8
2018/2019	152	142	8
2017/2018	169	150	8
2016/2017	141	139	7
2015/2016	135	136	6
2014/2015	127	128	6
2013/2014	122	122	5
2012/2013	141	143	6

В ПГ по транспорт “Н.Й.Вапцаров” – гр.Сливница, работят 18 педагогически специалисти, в това число един педагогически съветник. Педагогическият колектив е добре балансиран по полов признак /осем от преподавателите са мъже и десет - жени/. Типичната за страната ни феминизация на учителската професия не е характерна за нашето училище. Наблюдава се обаче постепенно застаряване на педагогическия колектив. Средната възраст е висока – около 50 години. Поради липса на съответните специалисти продължават да работят колегите са в пенсионна възраст. Въпреки предприетите в последните години мерки за издигане престижа на учителската професия, рядко към нея се насочват млади и добре подготвени специалисти. В ПГТ се полагат усилия за привличане на млади преподаватели към професията, създадени са привлекателни условия на труд и благоприятстващ психоклимат, вакантните позиции се обявяват своевременно, но въпреки всичко дефицитът на кадри е осезаем.

Всички преподаватели са с необходимия образователен ценз и квалификация.

По общообразователна подготовка преподават 10 учители: 9 с образователно-квалификационна степен „магистър“, 1 с образователно-квалификационна степен „бакалавър“. Един преподавател е с втора ПКС, един - с четвърта и един с пета ПКС.

По професионална подготовка преподават 8 учители. Трима от тях са с образователно-квалификационна степен „магистър“, петима са с образователно-квалификационна степен „бакалавър“.

Специфична трудност, която трябва да преодоляваме при кадровото осигуряване на училището, е необходимостта да подбираме преподаватели с две специалности, тъй като при малкия брой паралелки трудно се формират нормите за задължителна преподавателска работа.

В училището няма незаети преподавателски щатове, но определено се чувства необходимостта от обновяване и подмладяване на колектива.

Във връзка с тенденцията към намаляване броя на учениците е възможно да се наложи оптимизиране на щатното разписание както на педагогическия, така и на непедагогическия персонал.

Учебна година	Непедагогически персонал	Педагогически персонал	Образователно-квалификационна степен на педагогическите специалисти	ПКС и научна степен
2024/2025	8	18	висше образование 18	II-1 IV-1 V-1

2023/2024	7	18	висше образование 17 средно образование 1- студентка	II-2 IV-1 V-1
2022/2023	7	16	висше образование 16 средно образование - 1/студентка/	II-2 IV-1 V-1
2021/2022	7	16	висше образование – 16 ОКС магистър – ОКС бакалавър -	II ПКС – 2 IV ПКС – 1 V ПКС - 1
2020/2021	7	18	висше образование - 17; ОКС ОКС магистър – 8; ОКС бакалавър – 10; средно образование - 1	II ПКС – 1 III ПКС – 1 IV ПКС – 1
2016/2017	5	16	висше образование - 11; професионален бакалавър – 5; средно специално образование - 1	2 ПКС - 1
2015/2016	5	16	висше образование - 11; професионален бакалавър – 5; средно специално образование - 1	2 ПКС - 1
2014/2015	5	16	висше образование - 10; професионален бакалавър – 5; средно специално образование - 1	2 ПКС - 1
2013/2014	6	15	висше образование - 10; професионален бакалавър – 4; средно специално образование - 1	2 ПКС - 2
2012/2013	6	16	висше образование - 9; професионален бакалавър – 6; средно специално образование - 1	2 ПКС - 2

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<p>1. Ученици, прием</p> <ul style="list-style-type: none"> - реализиране на добър прием през последните години; - поддържане на относително постоянен брой ученици в последните години, което осигурява и финансова стабилност на училището в условията на делегиран бюджет; - включване на професиите, по които се осъществява обучение в училище, в списъка с професиите с очакван недостиг на специалисти и СТЕМ професиите; 	<p>1. Ученици, прием</p> <ul style="list-style-type: none"> - тенденция към намаляване броя на новоприетите ученици поради преобразуване на ОУ в с.Алдомировци в ОБУ; - задълбочаващата се демографска криза и намаляване броя на завършващите основно образование ученици в общината; - ниска пълняемост на паралелките; - ниско ниво на подготовка и наличие на обучителни затруднения и натрупани образователни дефицити от предходната образователна степен в немалка част от

<ul style="list-style-type: none"> - модерно оборудвани кабинети по общообразователна и професионална подготовка – теория и практика на професията; - наличие на открита спортна база в перфектно състояние – футболно игрище с изградена поливна система, волейболно и баскетболно игрище; - естетизирана, модерна и привлекателна училищна среда; - минимизиране на проявите на агресия в различните ѝ измерения и наличие на здравословен психоклимат; - възможност за привличане на ученици не само от общината, но и от съседни общини и София-град; - съществува добра координация между семейството, класните ръководители и ръководството на училището при работа със застрашените от отпадане ученици, учениците с проблемно поведение или с противообществени прояви; - провеждане на индивидуални консултации с Дирекция ”Социално подпомагане”, отдел “Закрила на детето” на ученици, подлежащи на санкциониране; - класните ръководители и ръководството на училището редовно уведомяват родителите на учениците чрез консултации в училище, разговори по телефона, посещения по домовете или чрез писма за всички прояви на техните деца и за цялостното им развитие; - своевременно разглеждане на всеки случай на отклонено поведение и търсене на контакти и съдействие от детска педагогическа стая и други специалисти. Като резултат – ученици, постъпили в осми клас с регистрирани противообществени прояви коригират поведението си; - наличие на педагогически съветник в училището. <p>2. Персонал</p> <ul style="list-style-type: none"> - висока квалификация на педагогическия състав и добра мотивираност за работа; - учителите използват всяка възможност за повишаване на професионалната си квалификация чрез включване в различни вътрешноучилищни и извънучилищни квалификационни форми; - широко застъпени иновативни и интерактивни методи в обучението и широко използване на електронни образователни платформи; - формирано е методическо обединение на 	<ul style="list-style-type: none"> новоприетите ученици; - липса на съвременна закрита спортна база; - незаинтересованост на част от родителите, формални комуникация с училището; - липса на навици за учебен труд и пълноценно присъствие в учебните часове при част от учениците; - учениците нямат навика да използват консултацията като средство за по-добро усвояване на знанията; - наличие на голям брой пътуващи ученици; - неудобен транспорт и несъответстващи транспортни схеми; - недостатъчна заинтересованост от страна на част от родителите при решаване на проблеми, свързани с отсъствията или поведението на учениците. <p>2. Персонал</p> <ul style="list-style-type: none"> - отдалечеността на училището от други сродни училища затруднява обмяната на опит с колеги, а малката численост на персонала не дава възможност за формиране на методически обединения по отделните културно-образователни области; - застаряващ педагогически състав – средна възраст – 50 години; - дефицит на време за прилагане на индивидуален и диференциран подход, съобразен с психо-физиологичните особености на всеки ученик;
--	--

класните ръководители, които обменят опит и идеи при работата си с учениците;

- формирани са методически обединения на преподавателите по общообразователна и по професионална подготовка; стремеж чрез екипната работа да се споделят идеи и опит;
- акцент върху междупредметните връзки с оглед по-доброто практическо приложение на получените знания;
- педагогическият колектив работи за обезпечаване на доброто развитие на своите ученици, като се стреми да създава позитивен психоклимат в училище.

3. Образователно-възпитателен процес

- учениците се обучават по доказали своята ефективност училищни учебни планове, отговарящи на интересите на учениците и възможностите на училището;
- положителни резултати от всички видове изпити /с известни изключения за поправителните изпити през юлската изпитна сесия/;
- среден годишен успех за училището: добър; запазва се като постоянна величина;
- тенденция към намаляване на отсъствията /извинени и неизвинени/ средно на ученик;
- успешно участие на ученици и завоювани награди в регионални и национални състезания по професията; външно оценяване, ДЗИ, спортни състезания.
- съвместна работа по проекти на учители и ученици;
- реализация след завършено средно образование;
- около 20%, т.е. почти всички ученици, които желаят да продължат образованието си във ВУЗ, успяват;
- бърза и успешна реализация на пазара на труда

4. Учебно-техническа и материална база.

- в процес е изграждането на електронен дневник;
- поддържа се интернет страница на училището <http://pgt-slivnitsa.bg/>
- основната сграда е солидна, масивна, с просторни и светли фойета, завършен е процесът на цялостен ремонт, обновяване и модернизиране на кабинетите;
- компютърен кабинет и фитнес-зала;

3. Образователно-възпитателен процес

- учебният план оцетява учениците в подготовката им по общообразователните учебни предмети, а часовете, определени като ЗИП по учебен план, са само 4 по професията «Монтьор на транспортна техника» и 3 по професията «Техник по транспортна техника», поради което е трудно да бъде компенсирана разликата в сравнение с учебния план на СУ;
- в новите учебни планове се предвидени много часове за разширена професионална подготовка в 8., 9., 10., 11. и 12. клас, но часовете за разширена подготовка са силно ограничени (29 часа само в 12. клас) което ще направи невъзможно компенсирането на дефицитите и успешната подготовка и представяне на ДЗИ;
- недостатъчна ангажираност и съдействие от страна на някои родители за намаляване броя на безпричинните отсъствия;
- нужда от по-активно включване на всички учители и по-голяма инициативност в работата за личностното развитие на учениците.

4. Учебно-техническа и материална база.

- липса на интерактивни дъски в кабинетите;
- необходимост от поставяне на изолация на учебния корпус с цел повишаване на енергийната ефективност;
- недостатъчна закрыта спортна база (необходимост от изграждане на физкультурен салон);
- лекоатлетическа писта в недобро състояние;
- липса на училищна библиотека;

- училището разполага с добре изградена открита спортна база; в просторния двор на училището от 21 000 кв. м е изградено футболно игрище с поливна система, положен е нов асфалт върху спортните площадки, изградена е нова модерна баскетболна площадка, площадка за волейбол;
- привлекателна и естетизирана е учебна среда;
- модерно оборудвани кабинети по общообразователна и по професионална подготовка;
- наличие на мултимедиа във всеки кабинет;
- училищните кабинети по учебна практика, оборудвани с най-съвременна и модерна техника;
- наличие на богат книжен фонд.

5. Финансиране

- редовно финансиране от страна на общината;
- рационално и икономично изразходване на бюджетните средства и много добра финансова дисциплина в условията на делегиран бюджет, което даде възможност за натрупване на преходни остатъци, с които се извършваха вътрешните ремонти в училището;
- реализиране на собствени приходи от отдаване под наем;
- възможност за реализиране на приходи за училището от обучение на външни лица по управление на МПС;
- проявявано разбиране и предоставяне на финансова помощ от страна на дарители /при изграждането на фитнес-залата – Симеон Горянов и Транслог, ремонт на фитнес-залата – Филип Александров, ремонт на компютърния кабинет – собственика на ФК «Сливнишки герой», осигуряване на учебни автомобили – Транслог и Агенцията за насърчаване на малките и средните предприятия, осигуряване на средства за адвокатски разходи – Транслог, осигуряване на средства в размер на около 20 000 лв., като основен дарител е Огняново АД (Пуклена) и др.;
- натрупан опит в разработването и управлението на проекти и участие в програми за финансиране (двукратно печелене на проекти по национална програма за обогатяване на материалната база в професионалните гимназии на обща стойност 160 000 лв.)
- предоставено финансиране от МОН за саниране на училището

6. Родители и външна среда

- наличие на сгради в лошо състояние на територията на училището (училището на дедо Пуне – първата сливнишка прогимназия, изоставената сграда на счетоводството на СУ).

5. Финансиране

- Постепенно намаляваща пълняемост на паралелките, което ще доведе до намалено финансиране в бъдеще.

6. Родители и външна среда

- благоприятната семейна среда е съществен фактор за реализиране на качествен учебно-

<ul style="list-style-type: none"> - активна работа с родителите от страна на класните ръководители и училищното ръководство; - добро взаимодействие с работодатели, бизнесмени и институциите, базирано на добрия имидж на училището; - наличие на работещо училищно настоятелство; - ползотворни контакти с НПО (фондация „Благотворител“, фондация „Екообщност“, Сдружение за споделено учене „ЕЛА“, Националния център по обществено здраве и анализи, Инициатива „Бъдители“, Сдружение „Българска история“, Сдружение с нестопанска цел „Диабет“ – гр. Сливница). 	<p>възпитателен процес, а такава липсва при част от учениците;</p> <ul style="list-style-type: none"> - липса на инициативност от страна на родителите за участие във вътрешноучилищния живот; - недостатъчна заинтересованост и неосъществяване на навременна обратна връзка от страна на родителите.
--	--

ВЪЗМОЖНОСТИ	ОПАСНОСТИ И РИСКОВЕ
<ul style="list-style-type: none"> - предоставяне на качествено образование; - включване на учителите в различни форми на квалификация; - засилени мерки за контрол на отсъствията и успеха на учениците; - построяване на физкултурен салон - оптимизиране дейността на Училищното настоятелство; - засилване ролята на родителите в съвместната работа; - подкрепа за повишаване ефективността на ученическото самоуправление; - провеждане на индивидуални консултации с педагогическия съветник на ученици и родители; - утвърждаване на традиции и символи на училището; - развитие на вече утвърдените добри практики за работа по проекти; - сътрудничество с партньори в професионалната област и възможности за реализация след завършване на средно образование; - по-добри възможности за използване на европейските фондове за финансиране; - по-добра реклама на училището; - редовно актуализиране и обогатяване на училищната веб-страница; - активно използване на образователни платформи в процеса на обучение („Уча се“, „Кан Академи“). - въвеждане на веб-платформа <i>moodle</i>; - обмяна на опит със сродни училища. 	<ul style="list-style-type: none"> - намаляване броя на учениците и паралелките поради негативни демографски тенденции и недалновидна образователна политика на общинско ниво; - във връзка с това недостиг на финансиране; - намаляване на мотивацията за учене у учениците; - недостатъчно познаване на нормативната уредба от страна на част от педагогическия персонал; - липса на достатъчно регламентирано учебно време за работа по превенция на наркоманиите, тютюнопушенето, алкохола, сексуалното здраве и много други теми, обезпечаващи социалното съзряване и развитие на младите хора; - прекалено много административни задължения, които отнемат голяма част от времето на учителя; - съществуващи сериозни пропуски в овладяването на учебното съдържание от предходната образователна степен; - липса на навици за учебен труд и пълноценно присъствие в учебните часове; - учениците нямат навика да използват консултацията като средство за по-добро усвояване на знанията; - наличие на голям брой пътуващи ученици; - недостатъчна заинтересованост от страна на семейството при решаване на проблеми, свързани с отсъствията или поведението на учениците.

II. ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПРЕЗ ИЗТЕКЛИЯ ПЕРИОД НА ПЛАНИРАНЕ (2020-2024 г.)

- Заложените дейности в Плана за действие към Стратегията за развитие на училището за изтеклия период на планиране (2020-2024 г.) в голямата си част бяха изпълнени в пълен

обем, в резултат на което училището придоби изцяло обновена и модерна визия, а именно:

1. Със средства от бюджета на училището продължи обновяването и оборудването на всички кабинети в основната училищна сграда, учителската стая и училищната канцелария.
  2. Със средства от бюджета на училището бяха закупени и монтирани нови модерни средства за мултимедия (интерактивни дисплеи) в няколко кабинета – по английски език, руски език и ДВГ.
  3. С училищно финансиране продължи обновяването на базата лаптопи за педагогическите специалисти от училището.
  4. Закупен беше нов учебен автомобил със средства от бюджета на училището.
  5. Закупен бе нов училищен бус със средства от бюджета на училището.
  6. С училищно финансиране беше извършен частичен ремонт на учебните работилници.
  7. Със средства по Националната програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Модернизирани системи на професионалното образование“ беше закупено модерно оборудване и инструменти за учебните работилници.
  8. Със средства от училищния бюджет беше изградена класна стая на открито.
  9. Със средства от училищния бюджет бяха закупени и монтирани пейки и кошчета в училищния двор.
  10. Беше изградена модерна система за видеонаблюдение в корпуса учебни работилници.
  11. Бяха монтирани климатици за отопление в учебните работилници.
  12. Беше изградена метеорологична площадка в двора на училището със съдействието на краеведа г-н Светолик Милчич.
  13. Беше въведен електронен дневник.
- От заложените дейности в Плана за действие към Стратегията за развитие на училището за изтеклия период на планиране (2020-2024 г.) не бяха изпълнени следните дейности:
1. Основен ремонт на сградата на първата сливнишка прогимназия - „училището на дедо Пуне“.
  2. Изграждане на физкультурен салон.

III. СТРАТЕГИИ И ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО НА ПГТ “НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ” – ГР. СЛИВНИЦА, ДО 2029 ГОДИНА

МИСИЯ

1. Поддържане на високо качество и ефективност на цялостния образователен процес в съответствие с изискванията на ЗПУО, както и на всички поднормативни актове, за да отговорим на предизвикателствата на времето, в което живеем.

2. Утвърждаване на образователните дейности като процес на всестранно и последователно навлизане на учениците в обективния свят на обществото или в отделна негова част.

3. Организиране на училищната общност като отворена система, т.е. като елемент от съществуващите социокултурни и икономически условия и наличието на обратна връзка между тях.

4. Въвеждане в управлението на училището и образователните дейности на набор от съвременни педагогически технологии /от обучение до стратегическо планиране и управление/.

5. Формиране на умение за придобиване на информация и осигуряване на всеки ученик на висока степен на функционална грамотност.

6. Придобиване на солидни знания при изучаване на съвременните информационни и комуникационни технологии и тяхното практическо приложение в целия образователен процес.

7. Спечелване и успешна реализация на различни национални и международни проекти.

8. Изграждане на стабилни партньорства и на взаимоотношения на толерантност и разбирателство.

9. Възпитаване и изграждане на необходимите социални умения на младите хора за общуване и правилно поведение в обществото.

10. Изграждане на личности, възпитани в дух на родолюбие и патриотизъм, с модерно виждане за света и с висока степен на конкурентоспособност, така че да превърнем България в просперираща европейска държава.

11. Развиване и поддържане на физическата дееспособност и подготовка за активен и здравословен начин на живот.

12. Улесняване на трансформацията на училищната култура и организационното развитие на ПГТ по пътя на утвърждаването ѝ като самообучаваща се организация, построена на основата на знания и информация.

13. Формиране и развитие на основни училищни и човешки ценности като уважение към правата и свободите на всеки ученик, учител, родител и всеки друг участник в образователните взаимодействия, недопускане на дискриминация на никакво основание.

14. Ангажиране на училищната общност на ПГТ със създаването на адекватни условия за опознаване и разбирателство между различните етнически и верски групи, като се полагат усилия за преодоляване на предразсъдъците и дискриминацията по етнически и верски признак.

ВИЗИЯ

1. ПГТ „Никола Й. Вапцаров” – гр. Сливница, ще запази своя облик и традиции. Училището ще се развива като професионална гимназия с два етапа на гимназиалната образователна степен:

- първи гимназиален етап: 8. – 10. клас;

- втори гимназиален етап: 11. – 12. клас, съгласно новата образователна структура.

2. Постигането на качествен образователен процес ще бъде реализирано с помощта на висококвалифицирани педагози, които имат съвременно мислене и могат успешно да приложат стандартите на новия ЗПУО.

3. С автономията, която ни позволява новият ЗПУО, ние ще разработим съвременни програми за факултативни и избираеми форми за придобиване на компетентности в съответствие с потребностите и интересите на учениците.

4. Според възможностите на училището ще прилагаме различните форми на обучение, заложи в новия ЗПУО, с цел да отговорим на потребностите и да дадем достъп до образование, както и за да предотвратим преждевременно отпадане и ранното напускане на училище.

5. Ще продължим да изграждаме и модернизираме учебната и спортната база за постигане на заложените в нашата мисия приоритети.

6. С цел да отговорим на изискванията за създаване на приобщаващо и подкрепящо образование, ще се стараем да осъществяваме допълнителна грижа за ученици, имащи необходимост от приобщаване и социализация.

7. Ще продължим да спазваме и да се ръководим в работата си от Етичния кодекс на училищната общност, в създаването на който са взели участие ПС, Общественият съвет и Ученическият съвет.

8. Като инструмент за превенция на отпадането от училище ще продължим да осигуряваме специализирана помощ при подготовката с цел развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси.

9. В следващия 4-годишен период ще продължим да изграждаме навици за здравословен начин на живот и развитие на емоционалната интелигентност на учениците, като запазим ефективното партньорство с фондация „Благотворител“, фондация „Екообщност“, Сдружение за споделено учене „ЕЛА“, Националния център по обществено здраве и анализи, Инициатива „Бъдители“, Сдружение „Българска история“, Сдружение с нестопанска цел „Диабет“ – гр. Сливница, Български дарителски форум и др.

10. Ще продължим да обогатяваме нашия книжен фонд.

11. За да възпитаваме и изграждаме дух на родолюбие и мултикултурна толерантност, ще задълбочим и разширим инициативите, свързани с миналото и фолклорните традиции на гр. Сливница, региона и родината ни.

ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ В РАЗВИТИЕТО

- Високо развитие на: родноезиковата подготовка, професионалната подготовка, чуждоезиковата подготовка, подготовката в областта на информационните технологии и подготовката по всички други предмети.
- Формиращо оценяване и самооценяване.
- Обучение в сътрудничество между основните партньори в училищната общност – ученици, учители и родители.
- Висок професионализъм на педагогическия екип.
- Стимулиране и мотивиране на учениците да мислят и да изразяват свободно своето мнение, да работят с убеждението, че вършат нещо полезно за себе си, за училището и за обществото.
- Зачитане правата на родителите, настойчивост в изпълнение на задълженията и отговорностите им, установяване на социален диалог “семейство-училище”.
- Добро взаимодействие със социалната среда и държавните и обществените организации, свързани с проблемите на образованието и възпитанието на младите хора.
- Рационализиране на стратегията за превенция и противодействие на асоциалното поведение и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.
- Ефективна управленска дейност.
- Продължаване, обогатяване и утвърждаване на традиции и ритуали в училищния живот.

ГЛАВНИ ЦЕЛИ НА СТРАТЕГИЯТА

- Задоволяване на потребностите от съвременен, модерен училище и училищна среда, отговарящи на критериите на Европейския съюз, чрез осигуряване на условия за безплатно основно и средно образование на учениците.
- Внедряване и постоянно обогатяване на разработената система за управление на качеството на професионалното образование в рамките на училището.
- Издигане качеството на обучение за постигане на ДОС.
- Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност в училищната общност.
- Поставяне на ученика в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции по различните учебни предмети и развитие на умения за учене през целия живот.
- Практическа приложимост на изучаваното учебно съдържание и използване на методите за обучение чрез активни дейности.
- Определяне на приоритетните сфери на дейност и направленията, оптимално съответстващи на личностните потребности и възможности на учениците и потребностите на пазара на труда в региона.
- Използване на различни форми за мотивиране на персонала.
- Запазване и развитие здравето на учениците.
- Разработване на училищна стратегия за реализиране на държавната политика по отношение на физическата култура и спорта.
- Осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд на територията на училището.
- Генериране на идеи за нови или за подобрени работни практики и услуги в сферата на ученическото творчество и свободното време на учениците.
- Обогатяване на материалната база, разширяване на сградния фонд и допълнително финансиране.

РЪКОВОДНИ ПРИНЦИПИ В ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

- Разширяване на автономността на субектите в училище.
- Иновативност и творчество.
- Толерантност и позитивна етика.

IV. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

- Чрез средства от бюджета на училището.
- Чрез средства от Училищното настоятелство, благотворителни базари на учениците.
- Чрез кандидатстване по проекти.
- Чрез дарения.

V. ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА СТРАТЕГИИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МИСИЯТА И ПОСТИГАНЕ НА ВИЗИЯТА (ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ) НА ПГТ “Никола Й. Вапцаров” – гр. Сливница

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
<p>- Високо развитие на: родноезиковата подготовка, професионалната подготовка, чуждоезиковата подготовка, подготовката в областта на информационните технологии и подготовката по всички други предмети.</p> <p>- Задоволяване на потребностите от съвременен, модерно училище и училищна среда, отговарящи на критериите на Европейския съюз.</p> <p>- Внедряване и постоянно обогатяване на разработената система за управление на качеството на професионалното образование в рамките на училището.</p> <p>- Практическа приложимост на изучаваното учебно съдържание и използване на методите за учене чрез действие.</p> <p>- Определяне на приоритетните сфери на дейност и направленията, оптимално съответстващи на личностните потребности и възможности на учениците и потребностите на пазара на труда в региона.</p> <p>- Формиращо оценяване и самооценяване.</p> <p>- Обучение в сътрудничество между основните партньори в училищната общност – ученици, учители, родители и представители на работодателите.</p> <p>- Издигане на качеството на образование за постигане на ДОС.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Формиране на екип от висококвалифицирани учители чрез:<ul style="list-style-type: none"> - повишаване на квалификацията на дългогодишните педагогически кадри; - провеждане на целенасочен подбор на новоназначените учители, притежаващи висока квалификация и владеещи чужди езици, ако това се изисква по учебен план на съответния предмет, притежаващи опит за реализирането на проекти; - приоритетно привличане на учители – бивши възпитаници на училището. 2. Провеждане на тематични ПС с цел повишаване на вътрешноучилищната квалификация. 3. Осъществяване на сътрудничество между учителите от училището с учители от други сродни училища с цел обмен на добри педагогически практики. 4. Обезпечаване на процеса на обучение с достатъчно технически средства и други необходими пособия. 5. Прилагане на иновативни и интерактивни методи и подходи за усвояване на знания и умения (образователна платформа „Уча се“ и „Кан Академи“). Използване на информационните технологии в процеса на обучение по всички предмети. Въвеждане и активно ползване на веб-базираната платформа <i>moodle</i>. 6. Организиране и провеждане на вътрешноучилищни състезания, олимпиади, изложби, викторини по различни предмети, участие в регионални и национални състезания по професията. 7. Привличане в училище на мотивирани ученици чрез провеждане на целенасочена рекламна кампания. 8. Съвместна работа по проекти. 9. Повишаване на нивото на трудовата дисциплина. 10. Усъвършенстване на съществуващите училищни учебни планове и разработване на нови /в разделите за разширена и допълнителна подготовка/, отговарящи на търсенето от учениците и на ресурсите, с които разполага училищната общност. 11. Включване в извънкласни форми на обучение с цел подобряване качеството на професионалната подготовка.

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
	<p>12. Максимално обхващане на учениците, подлежащи на задължително обучение, и задържането им в училище.</p> <p>13. Оптимизиране на процедурите за взаимодействие между училището, Дирекция “Социално подпомагане“ - отдел «Закрила на детето», и семейството с цел намаляване броя на отпадащите ученици и преминаващите в самостоятелна форма на обучение.</p> <p>14. Осигуряване на качествено обучение и възпитание.</p> <p>15. Непрекъснато повишаване на качеството на образователните дейности и управлението на училището.</p> <p>16. Разработване и внедряване на научно обоснована вътрешноучилищна система за управление на качеството на образователните дейности и управлението, която да отчита както традициите в ПГТ, така и световния опит, и да разкрива пред всички субекти на управление /ръководители, учители, ученици/ възможности за по-висока ефективност на собствената им дейност.</p> <p>17. Осигуряване на предпоставки управлението на качеството в ПГТ да получи ранг на ежедневна дейност, залегнала в длъжностните характеристики на педагогическите специалисти.</p> <p>18. Ежегодно определяне на степента на постигнатото качество при завършване на образователен етап.</p> <p>19. Пренасяне на акцента от оценка на крайните резултати към управление на качеството на цялостния процес, осъществяван в училището в четири етапа: планиране – изпълнение – проверка – въздействие /представен чрез цикъла на Деминг с абревиатурата PDCA, т.е. Plan – Do – Check – Action/.</p> <p>20. Разработване и актуализация на документация за системата на качеството /програми, планове, длъжностни характеристики, правила, ограничения, забрани/.</p>
<p>- Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност в училищната общност.</p> <p>- Поставяне на ученика в отговорна активна позиция при овладяване на знанията и развиване на способностите за самостоятелно търсене и използване на информация от разнообразни източници.</p> <p>- Подобряване на процеса на педагогическо взаимодействие между основните партньори в училищната общност – ученици, учители родители и представители на работодателите.</p>	<p>1. Развиване на ученическото самоуправление в училище.</p> <p>2. Продължаване на утвърдените добри практики за намаляване броя на отсъствията от учебни часове чрез своевременно информиране на родителите.</p> <p>3. Осъществяване на съвместни инициативи от ученици, учители и родители.</p> <p>4. Обогаляване и разнообразяване на извънкласните дейности и заниманията със спорт.</p> <p>5. Утвърждаване на традиции и символи на училището.</p> <p>6. Включване на ученици и родители в разработване на проекти.</p> <p>7. Прилагане на нови и разнообразни форми за работа с родители.</p>

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
<p>- Стимулиране и мотивиране на учениците да мислят и да изразяват свободно своето мнение, да работят с убеждението, че вършат нещо полезно за себе си, за училището и за обществото.</p> <p>- Генериране на идеи за нови или за подобрени работни практики и услуги в сферата на ученическото творчество и свободното време на учениците.</p> <p>- Зачитане правата на родителите, настойчивост в изпълнение на задълженията и отговорностите им, установяване на социален диалог “семейство-училище”.</p> <p>- Рационализиране на стратегията за превенция и противодействие на асоциалното поведение и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.</p>	<p>8. Превенция на агресията, тормоза и други негативни прояви в училищната общност.</p> <p>9. Организиране на дейности за борба с противообществените прояви и противодействие срещу наркоманията, сектите, трафика на хора.</p> <p>10. Оказване на съдействие в цялостната учебно-възпитателна работа за придобиване на интелектуални умения, социална култура и гражданска компетентност, необходими за активен живот в динамично променящите се обществени отношения.</p> <p>11. Създаване на предпоставки за личностна мотивация на учениците за съзнателно и активно участие в управлението на училището и образователните дейности.</p> <p>12. Осъществяване на целенасочена работа за формиране у учениците на гражданско съзнание и адекватно социално поведение, за защита на човешките права и превенция на сегрегацията и дискриминацията, основана на стереотипи и предразсъдъци, за изграждане на активно гражданско съзнание и лична позиция.</p> <p>13. Създаване на подходящи условия и предпоставки за прилагане и развитие на различните форми на ученическо самоуправление и самоконтрол чрез класните ученически съвети и училищния ученически съвет, обучение на младежки лидери и създаване на приемственост в реализацията на идеите и целите на училищната общност.</p> <p>14. Поощряване на творческата реализация на учениците и работа с талантиливи ученици в условията на класната стая /организиране на постоянна експозиция на ученически рисунки, поместване на ученическо творчество в училищния вестник, организиране на занимания по танци – народни, брейк и др./</p> <p>15. Осигуряване на финансови средства за участниците в провежданите конкурси.</p> <p>16. Осигуряване на среда, благоприятстваща развитието на творческите способности на учениците.</p> <p>17. Организиране на училищна клубна дейност за развитие на знанията от областта на техниката и разширяване кръгозора на учениците.</p> <p>18. Създаване възможности за публично представяне на творческите постижения на учениците.</p> <p>19. Материално и морално стимулиране на педагозите с високи постижения в работата с надарени ученици.</p> <p>20. Предоставяне на информация за националните ученически конкурси с цел издирване и стимулиране на творческите заложи на учениците.</p> <p>21. Активно включване на Училищното настоятелство и Обществения съвет с оглед по-ефективното</p>

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
	<p>реализиране на Стратегията за развитие на училището и подобряване на материално-техническата база.</p> <p>22. Мотивиране на родителската общност да печели доверието на външни институции и юридически лица и на тази основа да гради и поддържа взаимноизгодни връзки със социалната среда, способна да подкрепя материално и финансово училището.</p> <p>23. Стимулиране на родителската общност да помага за осигуряване на единомислие по спорни въпроси между училището и външни институции и юридически лица, за елиминиране на разногласия и предотвратяване на конфликти, за намиране, оценяване и предлагане на алтернативи за решаване на възникнали проблеми.</p> <p>24. Реализиране в училището на дейности, свързани с превенцията на противообществените прояви.</p> <p>25. Предприемане на мерки с ресурса и потенциала на училището за решаване на проблеми на живеещи в неблагоприятна среда ученици, застрашени от отпадане, както и ученици с проблеми в общуването.</p> <p>26. Подготовка на обучители от връстници за реализиране на превантивни дейности.</p> <p>27. Търсене на възможности за включване на учениците в определени дейности с превантивен характер, обучение на връстници от връстници.</p> <p>28. Подкрепа и консултиране на ученици и родители с проблеми; насочване на учениците или семействата към служби, предлагащи психологично консултиране и помощ.</p> <p>29. Включване на родителите в подпомагане дейността на училището по противодействието на противообществените прояви и вредни влияния върху учениците.</p> <p>30. Провеждане на работни срещи със социални работници за получаване на конкретни методически указания за работа с ученици, живеещи в неблагоприятна семейна среда.</p> <p>31. Реализиране на училищни програми, проекти и други форми за привличане на обществеността в дейностите по превенция и противодействие на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и за защита правата на децата.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Запазване и укрепване здравето на учениците. - Разработване на училищна стратегия за реализиране на държавната политика по отношение на физическата култура и спорта. - Осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд на територията на училището. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оптимизация на учебния процес с цел преодоляване на факторите с отрицателно въздействие върху здравето на учениците. 2. Разработване и реализация на целева училищна програма за формиране на здравословни навици и отрицателно отношение към вредните привички. 3. Включване на учениците в екологични проекти и инициативи за зелено и мирно бъдеще за всички. 4. Профилактика на никотиновата, алкохолната и наркотичната зависимост, разработване на

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
	<p>специализирана стратегия за превенция на наркоманиите сред учениците.</p> <p>5. Разработване на училищна програма за реализиране на Националната стратегия за ограничаване на тютюнопушенето на населението, разработване на модул за предотвратяване на тютюнопушенето на учениците от училището.</p> <p>6. Провеждане на здравна просвета и обучение на ученици и родители по профилактика на туберкулозата, сърдечно-съдовите заболявания и популяризиране на принципите на здравословния начин на живот.</p> <p>7. Разработване на училищна програма за сексуална култура на учениците и профилактика на полово предаваните заболявания и СПИН.</p> <p>8. Оптимално използване възможностите на часа на класа за участие на учениците в процесите на формиране на здравна култура и природосъобразен начин на живот.</p> <p>9. Подобряване качеството на учебните часове по физическо възпитание и спорт и организирането на извънучилищната и извънкласната спортна дейност /Закон за физическото възпитание и спорта /.</p> <p>10. Осигуряване на свободен достъп до училищните спортни обекти и съоръжения.</p> <p>11. Популяризиране и участие в общинските, областните и националните форми за масовизиране на физическата култура и туристическата дейност.</p> <p>12. Ежегодно актуализиране на Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд, който да бъде задължителен за всички ученици, учители и непедагогическия персонал.</p>
<p>- Ефективна управленска дейност.</p>	<p>1. Демократизиране на управлението на училищната общност чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - включване на максимален брой учители във вземането на управленски решения, чрез участието им в дирекционни съвети, методически съвети и комисии. <p>2. Организиране на по-добра вътрешноучилищна информационна система.</p>
<p>- Използване на различни форми за мотивиране на персонала.</p>	<p>1. Увеличаване на индивидуалните трудови възнаграждения на работещите в рамките на утвърдените средства в делегирания бюджет.</p> <p>2. Формиране на система от морални и материални стимули.</p> <p>3. Осигуряване и организиране на квалификацията на учителите.</p> <p>4. Провеждане на тимбилдинг и обучения на колектива, семинари и др.</p>
<p>- Добро взаимодействие със социалната среда и държавните и</p>	<p>- Изграждане на работещо и ефективно Училищно настоятелство чрез привличане в него на бивши</p>

СТРАТЕГИИ, ЦЕННОСТИ И ПРИОРИТЕТИ	ИДЕИ И ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕТО ИМ
обществените организации, свързани с проблемите на образованието и възпитанието на младите хора.	ученици, родители и общественици.
- Материална база и допълнително финансиране.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Работа по привличане на спонсори. 2. Разработване на проекти за обогатяване на училищната МТБ. 3. Разширяване на сградния фонд и построяване на необходимите нови сгради. 4. Естетизация на училищния двор. 6. Актуализиране и обогатяване на книжния фонд. 10. Внедряване на съвременни интерактивни средства за обучение – мултимедийни дъски и приложения, уеб-базирана платформа (<i>moodle</i>).
- Ефективна рекламна кампания.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изграждане на постоянен екип от учители, разработващи рекламната стратегия на училището. 2. Осигуряване на достатъчно средства по реализиране на рекламата. 3. Включване в рекламната дейност на учители, родители и ученици.

М Е Р К И ЗА ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

В ПГТ „Н.Й.ВАЩАРОВ”

I. СЪЩНОСТ, ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

С тези мерки се цели да се подобряват непрекъснато условията и редът за разработване на ефективна вътрешна училищна система за осигуряване на качеството на образованието.

Качество на образованието е степента на съответствие на предоставяните публични образователни услуги със:

- нормативните изисквания (закони, държавните образователни стандарти и други юридически актове);
- очакванията на гражданите и потребителите на образователните услуги (ученици, родители, работодатели);
- очакванията на други заинтересовани страни.

Мерките са съобразени с принципите и изискванията към училището за усъвършенстване на процесите за управление на качеството, както и с показателите, условията и реда за измерване на постигнатото качество.

1. Качеството на образованието се осигурява чрез управление на процеса на развитие на училището, основано на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения.

2. Качеството на образованието в училището се осигурява при спазване на следните принципи:

- 2.1. ефективно и ефикасно разпределяне, използване и управление на ресурсите;
- 2.2. автономия и самоуправление;
- 2.3. ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на образованието и обучението;
- 2.4. удовлетвореност на участниците в процеса на обучението и на другите заинтересовани лица;
- 2.5. приемственост на политиките и постиженията, прилагане на добри педагогически практики;
- 2.6. непрекъснатост, прозрачност и демократичност в процеса за повишаване на качеството в институцията;
- 2.7. ориентираност на образованието и обучението към изискванията и потребностите на пазара на труда;
- 2.8. целенасоченост към постигане на високи резултати в процеса на обучение и образование;
- 2.9. лидерство и ясно разпределяне на отговорности за постигане на целите на училището.

3. Цели на управлението на качеството в институцията:

- 3.1. повишаване на качеството на предоставяното образование в училище;
- 3.2. подобряване на индивидуалния напредък на всяко дете и ученик по отношение на неговите образователни резултати;
- 3.3. организационно развитие на училището.

Измерването на постигнатото качество е съвкупност от действия за определяне на резултатите на училището по критерии за конкретен период на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий.

Измерването на постигнатото качество в училището се осъществява на всеки две години чрез самооценяване.

4. Задачи

- 4.1. Удовлетворяване потребностите на учителите от квалификация.
- 4.2. Ефикасно и ефективно обучение и възпитание.
- 4.3. Намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система.
- 4.4. Модернизация на учебно-възпитателния процес.

5. Дейности

- 5.1. Установяване на ефективност на учебно-образователния процес
- 5.2. Използване на съвременни технологии в учебния процес
- 5.3. Ефективна работа на методическите обединения

6. Очаквани резултати

- 6.1. Подобрена образователна среда и по-високо качество на образователна услуга
- 6.2. Повишаване резултатите на учениците и предоставяне на равни възможности за изява на всеки ученик
- 6.3. Намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система

6.4. Ефективна, устойчива и трайна продължаваща квалификация на педагогическите кадри

II. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО В УЧИЛИЩЕ

Усъвършенстването на процесите за управление на качеството се постига при спазване на следните изисквания от училището:

1. анализирането, планирането, изпълнението на дейностите и внасянето на подобрения в работата на училището;
2. областите на самооценяването;
3. участниците в процеса на самооценяването;
4. условията и реда за извършване на самооценяването;
5. съдържанието на доклада от самооценяването;
6. начините на представяне на резултатите от самооценяването;
7. срока на съхранение на документацията от самооценяването.

1. Анализиране, планиране и изпълнение на дейностите – разработване на стратегия за развитие на училището (съгл. чл. 263 от ЗПУО) за 4 години и план за действие с финансиране за всяка година

2. Области на самооценяването

2. 1. Управление на училището

2.2. Образователен процес

- Подобряване на работната среда чрез:

- а) прилагане на механизми за адаптиране на обучаваните към средата на институцията;
- б) осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- в) модернизирание на материално-техническата база и обновяване на информационната инфраструктура;
- г) развитие на организационната култура в училището.

- Осигуряване развитие на персонала чрез:

- а) подобряване на възможностите за допълнителна и продължаваща квалификация на учителите/преподавателите по специалността им от висшето образование, за подобряване на тяхната иновационна култура и личностна ефективност;
- б) изграждане на култура за осигуряване на качеството;
- в) създаване и поддържане на открита и ясна комуникация в училището;
- г) повишаване на ефективността на административното обслужване;
- д) повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в процеса на образование и обучение.

- Подобряване на резултатите от обучението чрез:

- а) повишаване на мотивацията на обучаемите;
- б) повишаване на дела на учениците, които работят активно за подобряване на своите образователни резултати;
- в) налагане на механизъм за ранно предупреждение за различни рискове;
- г) подобряване на взаимодействието с местната общност, със социалните партньори, работодателски организации, университети и други заинтересовани страни;
- д) проучване и прилагане на добри практики на сродни училища;

е) подобряване на възможностите за достъп до информация на участниците в образованието и обучението;

ж) информирание на общността и заинтересованите страни за добрите практики и постиженията на училището в областта на осигуряване на качеството на образованието и обучението;

з) участие в проекти, свързани с повишаване на качеството на образованието и обучението.

3. Участници в процеса на самооценяването са учениците, учителите, директорът, другите педагогически специалисти и родителите.

4.Разработване на вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието и обучението.

Политиката и целите по осигуряване на качеството се разработват от директора, в съответствие със стратегията за развитие на училището.

4.1. Самооценяването включва следните етапи:

1. определяне на работната група;
2. обучение на членовете на работната група;
3. подготовка - определяне на дейностите, процедурите, критериите, показателите и инструментите за самооценяване;
4. провеждане на информационна кампания сред учениците, учителите, другите педагогически специалисти и родителите;
5. провеждане на самооценяването;
6. обработване на информацията от проведеното самооценяване;
7. анализиране на получените резултати от самооценяването;
8. предлагане на мерки за внасяне на подобрения в работата на училището за повишаване на качеството на предоставяното образование;
9. изготвяне на доклад от самооценяването;
10. утвърждаване на доклада от самооценяването.

4.2. Органи за управлението на качеството са:

- Директорът на училището;
- Педагогическият съвет.

4.3. Работна група

За функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството в училището се определя работна група, която:

1. предлага на директора дейностите, процедурите, критериите, показателите и инструментите за самооценяването на качеството на предоставяното образование в училището;
2. провежда самооценяването;
3. изготвя доклад от самооценяването, който представя на директора.

4.4. Директорът на училището:

- 1.Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по функционирането на вътрешната система за управление на качеството;
2. Разработва политиката и целите по осигуряване на качеството;
3. Определя състава на работната група;
4. Утвърждава годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяването след приемането му от Педагогическия съвет и коригиращите мерки в хода на изпълнението му;

5. Утвърждава процедурите по критериите и инструментариума към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;
6. Утвърждава коригиращи мерки и дейности за следващия период на измерване на качеството въз основа на годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване;
7. Провежда мониторинг на дейностите по осигуряване на качеството в училището;
8. Представя годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване на регионалното управление по образованието – за училището;
9. Организира обучение на персонала за осигуряване на качеството в училището.

4.5. Директорът на училището отговаря за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството, като със заповеди:

1. организира изпълнението на следните дейности:
  - а) анализ на резултатите от изпълнението на целите на институцията;
  - б) анализ на силните и слабите страни, на възможностите и рисковете за развитието на институцията;
  - в) посочване на индивидуалния напредък на всеки ученик по отношение на неговите образователни резултати;
  - г) посочване на специфичните за училището ключови фактори, които влияят на качеството на предоставяното образование;
  - д) планиране на ежегодните дейности за постигане на целите от стратегията за развитие на училището;
  - е) изпълнение на планираните дейности от плана за действие към стратегията за развитие на училището и реализиране на заложените в нея цели;
2. определя работна група, която извършва самооценяването – състав, задачите и сроковете за изпълнение;
3. определя начина на участие на лицата, включени в процеса на самооценяване: ученици, учители, директор и родители;
4. утвърждава определените на подготвителния етап дейности, процедури, критерии, показатели и инструментите за самооценяване;
5. утвърждава преди края на втората учебната година доклада от самооценяването, който съдържа:
  - а) информация за вътрешната и външната среда, в която функционира училището през периода на самооценяването;
  - б) данни за използваните инструменти при самооценяването;
  - в) данни за резултатите от самооценяването, сравнени с резултатите от предходното самооценяване;
  - г) анализ на резултатите от самооценяването;
  - д) предложения за мерки за внасяне на подобрения в работата на училището с цел повишаване на качеството на предоставяното образование, както и за срокове за тяхното изпълнение.

Докладът от самооценяването се утвърждава от директора преди края на втората учебна година и е част от изпълнението на плана за действие към стратегията за развитието на училището.

4.6. Педагогическият съвет приема:

1. мерките за повишаване на качеството на образованието;

2. правилата за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализацията им като част от правилника за дейността на обучаващата институция;
3. годишния план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
4. годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване.

4.7.Правилата за прилагането на вътрешната система за осигуряване на качеството се разработват от работната група и се приемат като част от правилника за дейността на училището. Те включват:

1. правомощията на участниците във вътрешната система за осигуряване на качеството;
2. реда за организиране и провеждане на самооценяването;
3. реда и начина за съхранение на доказателствените материали за проведеното самооценяване;
4. взаимодействието на училището със социалните партньори и другите заинтересовани страни за осигуряване на качеството;
5. начина за информиране на обществеността за получените резултати от проведеното самооценяване в училището.

Годишният план-график съдържа дейностите по самооценяването, групирани по критериите за качество, като задължително се посочват видът на инструментариума към тях и сроковете и отговорните лица за изпълнението им.

При необходимост се предлагат на директора коригиращи мерки за изпълнение на годишния план-график. След утвърждаване на мерките се организира и координира изпълнението им.

5.Условия и ред за измерване на постигнатото качество

Измерването на постигнатото качество на образованието и обучението се осъществява от училището чрез прилагането на процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването.

Самооценяването е процес на изготвяне на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование чрез дейности, процедури и критерии, определени от училището. Самооценяването в училище се извършва по предварително определени критерии и показатели към тях.

Критериите може да се групират по следните области на оценяване:

1. управление на училището – ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите за повишаване на качеството на образование;
2. образователен процес – обучение, възпитание и социализация;
3. взаимодействие на всички заинтересовани страни. Показателите към всеки критерий са количествени и/или качествени и определят равнището на качеството по съответния критерий.

Критериите се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 100.

Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по показатели в четири равнища на оценяване.

Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии.

Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните количествени и качествени равнища:

1. отлично – при крайна оценка от 91 до 100 точки;
2. добро – при крайна оценка от 66 до 90 точки;

3. задоволително – при крайна оценка от 46 до 65 точки;
4. незадоволително – при крайна оценка до 45 точки включително.

Самооценяването се провежда по процедури, утвърдени от директора на училището.

По всеки критерий се разработва процедура, която съдържа:

- предмет и цел;
- инструментариум;
- описание на технологията на провеждане;
- вида на доказателствения материал (справка, контролна карта, протоколи, въпросници, анкети и други);
- начините на обработване на доказателствения материал;
- режима на съхранение и защита на информацията; отговорностите на лицата.

За проведеното самооценяване работната група по качеството изготвя годишен доклад, който включва:

- цел на самооценяването;
- информация за външната и вътрешната среда, в която функционира училището през периода на самооценяването; резултати от самооценяването;
- сравняване на оценките по критериите с предходния период на самооценяване;
- анализ на получените резултати;
- постижения и добри педагогически практики;
- резултати от оценяването, нуждаещи се от подобрене;
- предложение за коригиращи мерки и дейности.

Към доклада може да се прилагат графики, таблици, статистическа информация и други информационни материали.

Докладът от самооценяването се утвърждава от директора преди края на учебната година.

Мерките за повишаване на качеството на образованието се публикуват на интернет страницата на институцията в 7-дневен срок след утвърждаването им от директора и са достъпни за период не по-малък от 4 години от публикуването им.

Документацията от самооценяването се съхранява в институцията не по-малко от 5 години.

Внасянето на подобрения в работата на училището се извършва:

1. чрез изпълнение на плана за действие към стратегията на училището, в който се включват мерките, предложени от работната група по самооценяването и обществения съвет и приети от педагогическия съвет;
2. чрез изпълнение на препоръките след оценката и насоките от инспекцията по чл. 274, ал. 5, т. 3 ЗПУО.

При необходимост стратегията за развитие на училището се актуализира и в нея се формулират нови цели за развитие на училището.

III. МЕТОДИЧЕСКО ПОДПОМАГАНЕ И МОНИТОРИНГ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

За осигуряване на качеството в училището се осъществяват методическо подпомагане и мониторинг. Методическото подпомагане за разработване и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството включва: консултиране, информиране, инструктиране и представяне на добри педагогически практики.

Мониторингът е вътрешен и външен, като резултатите от него включват констатации, изводи и препоръки за вземане на информирани решения за усъвършенстване на процеса за осигуряване на качеството в съответната институция.

Вътрешният мониторинг се осъществява от директора на училището.

Методическото подпомагане и външният мониторинг се осъществяват за училищата – от Министерството на образованието и науката и от регионалните управления по образованието.

IV. ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите за изграждане и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието и обучението се финансират със средства от субсидия по формула и от собствени приходи, както и други източници на финансиране – спонсорство, национални и международни програми и проекти и др.

Приложение 1

Критерии по области на оценяване и показатели за измерване на постигнатото качество на управление на училището

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество
1.	Област: Мениджмънт на организацията - планиране, организиране и контрол в училището	
1.1.	Стратегия за развитие на училището	Разработена стратегия за развитие на училището и годишен план за действие
1.2.	Реализирани учебни планове, програми	Разработени и утвърдени учебни планове, учебни програми, инструктажи и др.
1.3.	Дейност на Педагогически съвет	Планиране и организиране дейността на Педагогическия съвет
1.4.	Ниво на управление	Изградени системи, механизми, процедури за управление, отговорности и компетенции
1.5.	Организация на учебно-възпитателния процес	Сформирани ефективни екипи, комисии и методически обединения
1.6.	Контролна дейност	Планирана, реализирана адекватна контролна дейност на училищното ръководство
1.7.	Оценка на качеството на образователна услуга	Създаден работещ механизъм за вътрешна оценка/самооценка/ с участие на родители, учители, ученици и външни партньори
2.	Област: Достъп до образование и обучение, образователна среда и училищна култура	
2.1.	Наличие на работещи механизми за адаптиране на	Личностна подкрепа на учениците – сформирани екипи; разработени са и се изпълняват специфични програми за работа с ученици с образователни затруднения.

	ученика към училищната среда	
2.2.	Осигурена достъпна архитектурна среда	Обособяване на рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги.
2.3.	Наличие на модерна материалнотехническа база за обучение	Наличие на кабинети и учебни лаборатории, техника-компютърни технологии, мултимедии, др.
2.4.	Извънкласни и извънучилищни дейности.	Прилагане на ДОС за гражданско, екологично, патриотично образование. Създадени са възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от интереси и потребности му чрез предлагане на разнообразни извънкласни форми и дейности
2.5.	Организация на учебния ден	Въведена е ефективна организация на учебния процес съобразно законовите изисквания
2.6.	Училищна политика за превенция	Разработена и внедрена система за превенция на агресията и други поведенчески проблеми насилието и агресията сред децата и учениците, която е известна и на родителите; намаляване на негативни поведенчески прояви сред учениците (употреба на наркотици, алкохол, цигари, рисково сексуално поведение и др.)
2.7.	Училищна политика за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Разработена е система от мерки за превенция на отпадането от училище на ученици в задължителна училищна възраст
2.8.	Приобщаващо образование	Осигурена е система от мерки за допълнителна работа с изоставащи ученици, консултации и подкрепа на ученици с изяви дарби; дейностите на екипи за мотивация и подкрепа на личностното развитие на ученика са координирани и са насочени към осигуряване на оптимални условия за реализиране потенциала на всеки ученик и към подкрепа на педагогическия състав в постигането на учебно-възпитателните цели
2.9.	Етичен кодекс на училищната общност	Разработен е и се прилага училищен Етичен кодекс на поведението, включващ ясни правила за ред и дисциплина и ефективни механизми за тяхното съблюдаване
2.10.	Училищни ритуали	Има изградени традиции – ритуализация, лого, знаме, церемонии, обичаи и др.
2.11.	Ученическо самоуправление	Налице е изградено и добре функциониращо ученическо самоуправление и се осигурява подкрепа за ученическата инициатива и творчество
2.12.	Училищни политики за подобряване на резултатите и обучението по отделни учебни предмети и културно-образователни области	Създадени са и се прилагат ефективни механизми за оценка на резултатите от учебновъзпитателния процес на индивидуално и училищно ниво
2.13.	Професионално ориентиране на учениците	Изградена е система за професионално ориентиране на учениците и кариерното им развитие

2.14.	Осигуряване на възможност за образование и обучение в различни форми на обучение	Училището осигурява възможност за образование и обучение в различни форми на обучение
2.15.	Публичност и популяризиране на предлаганото образование и съдържанието му	Използване на многообразни начини и средства за публичност и популяризиране на предлаганото образование и съдържанието му
3.	Област: Вътрешна и външна комуникация, маркетингова дейност	
3.1.	Вътрешна комуникация	Създадени ясни и ефективни вътрешни канали за достъп и разпространение на информация в институцията.
3.2.	Външна комуникация	Налице са открити и ефективни канали на комуникация и взаимодействие между учители ученици, родители и ръководството на образователната институция; адекватни възможности за включване на родителите в организираните от училището дейности
3.3.	Връзка с други институции	Взаимодействие с институциите в системата на училищното образование, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление и социалните партньори.
3.4.	Маркетинг, реклама, медии	Училището е включено в културната концепция на района, редовно се представя в обществеността в областта на спорта, изкуството и културата, социални контакти на различни групи от общността. Предлаганите от училището дейности и образователни услуги се основават на регулярни проучвания на образователните потребности и очаквания на учениците, родителите и общността.
3.5.	Портфолио на ученика и учителя	Поддържат се портфолиа на ученици и на педагогическия персонал.
4.	Област: Управление на човешките ресурси	
4.1.	Планиране, подбор и развитие на персонала	Наличие на политики за подбор, назначаване, съкращаване, заплащане на труда на персонала; ВПРЗ
4.2.	Текучество на персонала	Относителен дял, причини.
4.3.	Атестиране на персонала	Наличен механизъм, критерии за оценка.
4.4.	Квалификация - функционираща вътрешна система за повишаване на качеството на образованието и обучението в училището	Разработване на вътрешна система за вътрешна и външна квалификация, правила за участие; адаптация на новоназначени учители; картотекиране на квалификационната дейност
4.5.	Стимулиране на персонала за иновации и за създаване и популяризиране на добри практики	Насърчаване на новаторство, интерактивни методи на преподаване и учене; обмен на добри практики, партньорства
4.6.	Лидерство	Успешно разрешаване на конфликти, работа в условия на стрес и кризисни ситуации
5.	Област: Управление на финансовите материални ресурси	
5.1.	Управление на финансовите ресурси	Ефективно, законосъобразно и прозрачно планиране и управление на бюджета; система за финансово управление и контрол
5.2.	Материално-техническа база	Модернизиране на материално-техническата база; оборудване на кабинети, лаборатории и др.; снабденост

		с учебници, помагала, пособия, канцелария, интернет, софтуери
5.3.	Безопасни и здравословни условия на обучение, възпитание и труд	Осигурен пропускателен режим и здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд; пожарна безопасност; ремонтни дейност

Приложение 2

Критерии по области на оценяване и показатели за измерване на постигнатото качество на образователния процес – педагогически специалисти в училището

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество
1.	Област: Процес на обучение (преподаване и учене)	
1.1.	Планиране	Тематичен план на учебния материал, урочно планиране, съобразно потребностите на учениците, гъвкавост при реструктуриране
1.2.	Предварителна подготовка	Анализ, планиране и мерки при входяща, изходяща диагностика и текущо оценяване; подготовка на разнообразни учебни материали
1.3.	Процес на преподаване	Ясна методическа структура, темп на работа, използване на подходящи методи и средства за обучение
1.4.	Диференциран подход на обучение	Работа с изоставащи и напреднали ученици
1.5.	Процес на учене (учебна дейност на учениците)	Осъществяване на обратна връзка, развитие на умения за самостоятелно, групово, индивидуално учене
1.6.	Учебна литература	Използване на различни източници на информация – учебници, глобална мрежа, литература, библиотека
2.	Област: Оценяване на учениците и проследяване на напредъка им	
2.1.	Оценяване и самооценяване	Ефективни и разнообразни форми на оценка, самооценка и взаимна оценка; мотивирани оценки, конкретни препоръки и насоки, ясни рецензии; ритмичност
2.2.	Домашна работа	Обем, честота, контрол, самоконтрол, корекция
2.3.	Резултати на учениците	Съизмеримост на вътрешно и външно оценяване; ръст на резултатите
2.4.	Постижения на учениците	Съпоставка на резултати, анализ на постиженията; постигнати резултати на състезания и конкурси
2.5.	Напредък на учениците	Системни дейности за постигане на напредък в обучението на всеки ученик; подготовка на деца с изяви дарби; портфолио на ученика
2.6.	Идентифициране на обучителни затруднения на учениците	Идентифициране на потребности и дефицити в обучението на учениците, реализиране на консултации, индивидуална допълнителна работа, лятна работа; портфолио на ученика
3.	Област: Взаимодействие и подкрепа	
3.1.	Подкрепа на образователното и личностно развитие на учениците, съобразно техните потребности и способности	Образователна подкрепа на всеки ученик – ученици със СОП, таланти и заложиби, билингви, с обучителни затруднения; система за екипна работа с ученици реинтегрирани, след отпадане; относителен дял на сформирани екипи за личностна подкрепа

3.2.	Работа в мултидисциплинарен екип	Съдействие и екипна работа с други учители, педагогически съветник, социални работници, обществени възпитатели и др.
3.3.	Работа в толерантна среда	Ефективна работа независимо от различията в религиозно, етническо, социално-икономическо, културно и др. многообразие.
3.4.	Взаимоотношения и общуване между учители и ученици и между самите ученици	Обратна връзка, толерантност, партньорство
3.5.	Работа в конфликтни ситуации	Адекватна реакция при нарушения на дисциплината, допуснати неоснователни отсъствия, поведенчески прояви, конфликти и агресия
3.6.	Взаимодействие със социалната среда	Комуникация с родители; поддържа контакти със заинтересовани институции
3.7.	Работа в извънкласни и извънучилищни дейности	Работа по проекти, клубове, училищни партньорства
4.	Област: Професионално развитие на учителя	
4.1.	Вътрешна квалификация на педагогическите специалисти	Участие във вътрешноучилищни форми на квалификация, работа в комисии, методически обединения, наставничество и др.
4.2.	Външна квалификация на педагогическите кадри	Участие в различни семинари, тренинги, форуми, практикуми и др.; обмен на добри практики; открити уроци; доклади, методически разработки и др.; придобиване на ПКС и друга допълнителна квалификация
4.3.	Кариерно развитие и израстване	Сертифициране, придобиване на нови компетентности, магистърски програми, следдипломни квалификации, мобилност, учебни визити и др.; кариерно развитие по вертикала и по хоризонтала
4.4.	Професионални цели и методически подходи на учителя	Изготвяне на професионално портфолио

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО, ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ И СПОРТ

ЦЕЛИ И ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА

1. ЦЕЛИ И ПРИНЦИПИ

Гражданското образование е в основата на личностното развитие и подготовката на младия човек за социална реализация чрез познаването, владенето и ползването на човешките права и свободи, съобразени със законите на демократичното общество.

Цели:

- придобиване на знания за жизнено важни социални сфери /семейство, училище, работна среда, малка общност и др./, изграждане на гражданските нагласи и умения.
- усвояване на общочовешките ценности и на законите на демократичната държава;
- познаване устройството и дейността на държавните и съюзни институции, както и на гражданското общество;
- ориентиране в глобалните и регионални процеси в динамично променящия се съвременен свят и създаване на отговорно поведение за участие в обществения живот;

Основната цел на програмата е учениците да придобият знания, формират положително отношение и усвоят умения за здравословен начин на живот, избягване на рисковото поведение и овладяване на социално адаптивно поведение.

Основните принципи са:

- Зачитане на човешкото достойнство и равните неотменими права;
- Плурализъм и толерантност;
- Достъпност до основните постижения на световната култура;
- Личностно отношение, аргументираност и убеденост, творческо и критично мислене;
- Интердисциплинарност;
- Практическа насоченост.

1. ЗАДАЧИ

Основните задачи на програмата са:

- Да предаде на учениците **знания** за различните аспекти на здравето, здравословния начин на живот, сексуалните взаимоотношения, наркотичните вещества, индивидуалните и социални последици от тяхната употреба и рисковото поведение като цяло;
- Да формира у учениците положително **отношение** към личното здраве, здравословния начин на живот, самостоятелния информиран и отговорен избор;
- Да подпомогне учениците при усвояване на разнообразни социални **умения**, свързани с общуване, асертивност, оценка на ценностите, вземане на решения, устояване на натиск, целеполагане, справяне с емоциите, решаване на конфликти и проблеми, изискващи информиран избор и поемане на отговорност за собственото поведение.

ТЕМИ

ГРАЖДАНСКО ОРАЗОВАНИЕ

1. Права на детето. Закони и конвенции защитаващи правата на детето
2. Гражданското общество в защита на основните права и свободи гарантирани от Конституцията на Р България
3. Органи на държавната власт. Народно събрание. Президент
4. Централна администрация. Правителство, министри
5. Разделението на властите- основен принцип на демокрацията. Функции и правомощия на законодателната, изпълнителната и съдебната власт
6. Европейският съюз и световната икономика
7. ООН- основание и цели, организация, функции
8. Икономика- пазар и потребители. Съставяне на бюджет. Как, кога и къде да купуваме?

9. Европейска документация
10. Най-големите успехи на Европа
11. Обща информация по проблема „трафик на хора”. Механизми за въвличане и контрол на жертвите.
12. Какъв съм аз в очите на другите?
13. Екипно развитие.
14. Полови роли и стереотипи
15. Ценности.
16. Умения за решаване на конфликти. Въпросник на Томас-Килмън за определяне на собствения стил в конфликтни ситуации
17. Емпатия, толерантност към различието.
18. Мислене с шест шапки
19. Личност и конфликт. Същност на конфликта, видове конфликти, подходи за решаването им.
20. Невербална комуникация
21. Умения за преценяване на риска
22. Групов натиск – влияние и преодоляване
23. Рисково поведение
24. Опасности от употреба на ПАВ
25. Видове ПАВ и рискове

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Хигиена и здравно образование
2. Училище, здраве, природа- част от моя ден
3. Здравословен живот в реални условия
4. Здравословно хранене в училище
5. Екологично чисто храна
6. Значение на водата за човешкото тяло
7. Младите хора и сексуалното здравно образование
8. Репродуктивно здраве
9. Нека спасим света от СПИН, като започнем от себе си
10. Начин на живот с диабет
11. Редки болести - кои са те и какво знаем за тях?
12. Епидемия - причинена от Ковид19

ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Влияние на човешката дейност върху природата
2. Опазване на въздуха
3. Опазване на водата
4. Дейности по опазване многообразието на растителния и животинския свят
5. Бъди активен, мисли „зелено”
6. Дейности „Моят екологичен отпечатък”
7. Дискусия „Как да обичаме природата?”
8. Беседа: „ Съвременните автомобили, щадят ли околната среда?”
9. Мероприятия за озеленяване интериора на училището и училищните дворни площи
10. Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Организиране на изложби, посветени на обичаите и традициите на различните етноси.
2. Отношенията между културите – право на идентичност и гаранция за успех в училището
3. Акцент върху училищните проблеми на културно различните ученици.
4. Оказване на помощ на учениците да осъзнаят разнообразието чрез опознаване на културните и битови различия
5. Гражданското и интеркултурно образование да се развие чрез социални дейности / календарни празници и обичаи, доброволчески инициативи, съвместно учене.../

БЕЗОПАСНОСТ

1. Правила и предпазване от водни инциденти
2. Оказване на помощ на даещ се
3. Употреба на алкохол и къпане във водни басейни
4. Без риск сред природата
5. Първа помощ при ПТП

СПОРТ

1. Спортни игри – тенис на маса, волейбол, футбол, баскетбол, бейзбол

ПЛАН

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В ПГ по транспорт „Н. Й. Вапцаров“, гр. Сливница

ВЪВЕДЕНИЕ

Уязвими са онези лица и групи, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката и попадат в ситуация на риск от социално изключване.

Причините за това са различни: живот в крайна бедност или ниски доходи и материални лишения; социални и психологически фактори; недостъпна среда; здравни проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование; отношение към тях, основано на стереотипи и предразсъдъци; липса, ограничен достъп или неадекватни услуги...

Уязвимите групи ученици имат право на зачитане, уважение и закрила от закона. Отношението на ПГТ “Н.Й.Вапцаров“ към тях е основано на признаване на тяхната равнопоставеност и равни възможности. За нас те са важна и пълноценна част от обществото и затова работим за тяхната социална интеграция и социално включване.

В училището ни уязвимите групи ученици се приемат като хора със способности и потенциал, а не като хора единствено с проблеми и ограничения.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1,т.9/.

I. ОСНОВНИ ПРИОРИТЕТИ

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специфични образователни потребности;
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)
- 2000 – Европейска социална харта /ревизирана/;
- 1992 – Европейска конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Стандарт за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи чрез ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството им на живот и недопускане на дискриминация по какъвто и да е признак.

ПГТ „Н.Й.Вапцаров“ е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи.

III. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

Учениците ни са с различна етническа принадлежност, вероизповедание, различни традиции, културни норми и образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите. Срещата с хора с различни култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на интеркултурното образование, подобряване на уменията за общуване с представители на различни култури, съзнателно изграждане на толерантност. Особено важна е квалификацията на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Насърчават се също представители на малцинствените групи да се образуват и квалифицират за учители, за да имат пряко участие в образованието на децата и учениците.

Специално внимание се обръща на семейството като част от образователния процес.

Образованието и приобщаването на деца от уязвими групи е от полза за обществото, тъй като намалява потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането им.

Ключовата роля за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване е в ранното образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус, интелектуалните умения и възможности.

IV. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПЛАНА

- Равен достъп и приобщаване на всеки ученик
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие
- Осигуряване на екипи от специалисти в зависимост от потребностите на учениците
- Диференциране на учебното съдържание според индивидуалните потребности на учениците
- Изградени положителни нагласи, включващи обучение в различните общности – учители, ученици и родители.

V. ЦЕЛИ НА ПЛАНА

1. Пълноценна социализация и равен достъп до качествено образование на ученици със специфични образователни потребности и ученици от етническите малцинства.

2. Утвърждаване на интеркултурното и подкрепящото образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

3. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на учениците със специфични образователни потребности и ученици от етническите малцинства.

2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес и участие в планираните извънкласни и извънучилищни дейности.

3. Работа с родителската общност за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси.

4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители.

5. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с ученици в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

6. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.

7. Допълнителна работа с ученици със специфични образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.

8. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им във ВУЗ.

9. Създаване на условия за развитие на талантливите деца от уязвимите групи чрез насърчаване на техните творчески изяви.

П Л А Н
ЗА РАБОТА НА КООРДИНАЦИОННИЯ СЪВЕТ
ЗА
ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ

Съгласно Заповед № РД09-611/18.05.2012 за утвърждаване на Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище на МОН

СЪСТАВ НА КООРДИНАЦИОННИЯ СЪВЕТ:

Председател: Красимира Миленкова – Сергиева – главен учител

Членове:

Георги Симеонов – кл.ръководител на VIII^a клас
инж. Младен Младенов – кл.ръководител на VIII^b клас
инж. Лидия Каменова - кл.ръководител на IX^a клас
инж. Росица Томова - кл.ръководител на IX^b клас
Катя Димитрова - кл.ръководител на Ха клас
Красимира Миленкова - кл.ръководител на Хб клас
Силвия Соколова - кл.ръководител на XIa клас
Димитрина Стоилова – кл. ръководител на XII^a клас
Младена Шуманова – педагогически съветник
Представители на Ученическия съвет.

СЪЩНОСТ НА ПОНЯТИЕТО „ТОРМОЗ“

Тормозът е форма на насилие, която се определя като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група.

Това е:

- Злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете;
- Извършва се от позицията на силата;
- Повтаря се многократно във времето

Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

Физически тормоз - блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;

Вербален тормоз - подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;

Психичен тормоз - подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;

Социален тормоз - избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на зловни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране

Тормозът може да бъде реален или виртуален.

Основните признаци:

- обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронна поща, Skype или Facebook;

- разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават;

- снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видео в интернет или други канали без негово съгласие, на слухове, клюки и заплахи в социалните мрежи, крадене на самоличност и др.

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА МЕХАНИЗМА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА В ПРОФЕСИОНАЛНАТА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ „Н.Й.ВАПЦАРОВ“

I. Предмет

Проучване и подпомагане психичното развитие на учениците чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между учениците в училище.

1. В училището се създава координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза. Съветът се ръководи от главния учител и включва класните ръководители, педагогическия съветник и представители на ученическия съвет.

2. Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.

3. Комплексът от превантивни мерки включва всички възможни аспекти и форми на тормоза, фокусира вниманието върху участието на всички групи и планиране на три нива - класна стая/паралелка, училище, общност.

4. Изграждане на защитна мрежа чрез изграждане на ценности, правила и процедури, които да не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище.

5. По-голямата част от ситуациите на тормоз да бъдат овладени от учителите, а някои от самите ученици. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

6. Да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между учениците и поведение, което е неприемливо. При най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

II. Цели

- Да се обмислят стратегии за ангажиране на училищния екип в дейности, които ще

ги подкрепят за създаване на общо разбиране за тормоза и насилието.

- Да се усвоят уменията, необходими при изготвянето на училищен план за действие.
- Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, полагане на

координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

III. Задачи:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище.
2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на тормоз в училище.
3. Запознаване педагогическият съвет, родителите и учениците със заповед №

РД 09-611/18.05.2012 на МОН за въвеждането на Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

IV. Дефиниране на елементите на защитната мрежа.

Под защитна мрежа разбираме превенция на насилническо поведение, когато всеки поема своята част от общата отговорност; поставянето на ясни граници и изграждането на ценности, правила и процедури, които да не допускат тормоз. Изграждането на защитна мрежа предвижда дейности на няколко нива:

а/ на ниво клас – постигане на разбиране от децата какво точно е тормоз, до какво води това поведение и как се чувстват различните „участници”.

Дискутиране на конкретни казуси на тормоз в класната стая, в коридора, по Интернет и др., договаряне какво ще се прави, ако се нарушат правилата и ценностите на класа – дискутиране и приемане на новите понятия „дисциплиниране” и „възстановяване на щета”.

б/ на ниво училище – избор на Комисия по превенция на тормоза, която включва, педагогически съветник, пом.директор и учители следи за прилагането на политиката, огласяването ѝ в медиите, инициира дискусии в училище.

в/ дейности с родители – отношенията родители – учители. Комуникацията е насочена към взаимна оценка на работата, с временни елементи на сътрудничество. На родителските срещи да се обсъждат казуси, свързани с тормоза, да се научат родителите как да регистрират поведение на тормоз и насилие, как да комуникират с децата си без скрита агресия

ПЛАН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 г.

1. Провеждане на оценка на проблема с тормоза в училище на база въпросник, препоръчан в механизма. Изследване на целеви групи (проблемни класове или класове, в които има данни за по-голям риск от тормоз).

Срок: до 30.10.2024 г.

Отг.: кл. ръководители

2. Актуализиране състава на координационния съвет, който да отговаря за дейностите по предотвратяване на тормоза в училище.

Срок: до 13.09.2024 г.

Отг.: педагогически съвет

3. Запознаване на родителите с резултатите и оценката от проведеното изследване на родителска среща, с цел приобщаването им към дейностите, за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

Срок: до 30.10.2024 г.

Отг.: укс

4. Привличане на родителите в реализирането на ценни училищни инициативи, свързани с превенцията на насилието в училище/спортни, арт-ателиета, отбелязване на календарни празници/ като форма на изява на обединяващите общочовешки ценности.

Срок: постоянен

Отг.: кл. ръководители

5. Мотивиране на персонала в училище за съпричастност и ангажираност към действия по превенция и преодоляване на тормоза.

Срок: постоянен

Отг.: укс

6. Запознаване на педагогически съвет с дейностите и задачите по предотвратяване и намаляване на тормоза в училище. Запознаване с резултатите от изследването.

Срок: до 30.11.2024 г.

Отг.: зам. директор и пед. съветник

7. Изработване на графици за дежурства на учителите по етапи за всеки учебен срок от зам. директор, като се акцентира на местата, където при етапа на оценка е установено, че най-често има прояви на тормоз.

Срок: до 30.09.24 г. м.02.2025 г.

Отг.: зам. директор

8. Провеждане на ЧК на тема „Видове тормоз”, извеждане на правила и ценности на класа и изработване на табла.

Срок: до 30.11.2024 г.

Отг.: кл. ръководители

9. Прилагане на обучения за развитие на личностните и социалните умения на учениците по заявка на класен ръководител или по конкретен случай в партньорство с фондация „Благотворител“ и Център за приобщаващо образование

Срок: постоянен

Отг.: кл. ръководители

- 10.** Представяне на правилата и ценностите на отделните класове на УКС и изготвяне на общи правила и ценности в ПГТ, които да бъдат поставени на видно място в училището.

Срок: до 30.10.2024 г.

Отг.: укс

- 11.** Регулярно провеждане на подкрепящо обучение на педагогическия състав за същността на тормоза в училище и дейностите за неговото предотвратяване и придобиване на умения за справяне в критични ситуации/ консултации с психолог/.

Срок: постоянен

Отг.: укс

- 12.** Класните ръководители да съдействат на УКС за подобряване на комуникацията и взаимодействието между училищната и родителската общности; за издирване на родители от областта на помагащите професии, като психолози, социални работници, лекари, журналисти, спортисти и др., които да бъдат включени в различни училищни инициативи.

Срок: постоянен

Отг.: укс

- 13.** Сформиране на клуб по дебати с цел изграждане на умения у младите хора да изразяват и защитават мненията си чрез ясни аргументи и доказателства, да изслушват и зачитат позициите на своите опоненти като оборват аргументите, а не хората.

Срок: до 30.11.2024 г.

Отг.: укс

- 14.** Тренинг обучение „медиация между равни“ за ученици. Обучението подготвя ученици да бъдат посредници в конфликт между свои съученици. Този тип медиация често е изключително ефективна, не изисква впоследствие допълнителен ресурс от страна на училището. Развива ключови компетенции като емпатия, толерантност, инициативност, взаимопомощ, лидерство, отговорност, гражданско съзнание и променя климата в училище.

Срок: до 10.03.2025 г.

Отг.: кл. ръководители

- 15.** Партньорство с Мемориалната библиотека „Олга Ленгиел“ в Ню Йорк чрез проект „Истината отблизо“ с акцент върху конфронтацията със стереотипите и предразсъдъците като възможност за преодоляване на различията.

Срок: постоянен

Отг.: главен учител

- 16.** Провеждане на оценка на проблема с насилието в училището в края на учебната година на база въпросника, препоръчан в механизма.

Срок: до 15.06.2025 г.
Отг.: укс и кл. ръководители

17. След анализ и обобщаване на получените резултати да се разработят предложения за актуализация на Плана за противодействие на училищния тормоз и Правилника на училището.

Срок: до 30.06.2025 г.
Отг.: укс и кл. ръководители

18. Подобряване на пропускателния режим и на системата на дежурства, с оглед обхващане на местата, където най-често възникват конфликтни ситуации.

Срок: Постоянен
Отг.: укс

УЧИЛИЩНИ ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ПРИ УСТАНОВЕН УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ

Необходимо е да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между учениците. За целта е необходимо да се наблюдава поведението на учениците, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват. По-голямата част от ситуациите на тормоз следва да бъдат овладени от учителите, а някои от самите ученици. Всяка намеса изисква внимателна преценка.

Първа стъпка: Прекратяване на ситуация на тормоз:

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

- В случай на физически тормоз учениците трябва да бъдат разделени, да се прекрати физическият контакт между тях незабавно и да се уведоми класният ръководител.
- Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това следва да се случи на по-късен етап.

Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение.

Втора стъпка: Реакции спрямо ученика, който е упражнил тормоз:

- Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата. Той се прилага от класния ръководител или педагогическия съветник. Подходът за възстановяване на щетите изисква време и по-задълбочен разговор с ученика. Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с оглед отново да се

възстановят ценностите, към които цялото училище се придържа, а не за да бъде наказан. Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово решение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза.

Важно е класният ръководител да изслуша ученика. Не е желателно ученикът, упражнил тормоз, да се изслушва съвместно с потърпевшия ученик. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време проследява поведението на учениците и дава обратна връзка.

Трета стъпка: Реакции спрямо ученика, който е обект на тормоз:

Работата с учениците, които са обект на тормоз, е насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

- Класният ръководител говори с ученика, по възможност още същия ден, за

да разбере какво точно се е случило. Подчертава се поверителността на разговора, като се споменава кои ще бъдат уведомени за случилото се;

- Класният ръководител наблюдава ученика в следващите дни, за да се увери как се чувства и при необходимост отново разговаря с него.

Четвърта стъпка: Реакции спрямо наблюдателите:

- Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита на

ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще;

- Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо тормозения

ученик.

УЧИЛИЩНА СИСТЕМА ЗА НАСОЧВАНЕ КЪМ ДРУГИ СЛУЖБИ

1. Регистриране на ситуации на тормоз:

- Всяка ситуация на тормоз се регистрира в специално предназначен дневник от учителя, който я е наблюдавал, с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. Учителят уведомява класния ръководител и педагогическия съветник за възникналата ситуация, като те предприемат съответни мерки и работят съвместно с родителя на ученика.
- В случаите, при които поведението на ученика се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационният съвет предлага на директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето” по местоживеене или подходящата институция според ситуацията и индивидуалния случай.

УЧИЛИЩЕН ПЛАН

за намаляване на риска от отпадане на ученици от образователната система

Анализ на основните причини за отсъствията на учениците и за преждевременното им напускане на училището.

Проблемът с отсъствията по неуважителни причини и със завишения брой извинени отсъствия стои на вниманието на учителския екип в последните няколко години. Особено силно този проблем се задълбочи след като демографската криза повлиява значително на броя на учениците.

Неизвинените отсъствия са в резултат на най-вече на несериозното и безотговорно отношение на учениците към училището, както и на липсата на съответната родителска грижа и отговорност, особено при учениците в последен клас. Част от тях са оставени без родителска грижа, живеят сами или при възрастни хора, а не е малък броят и на учениците, които живеят в проблемни семейства. Това са причините, поради които не може да се осъществи ефективен контрол и взаимодействие между класния ръководител и родителите. Много от родителите отказват съдействие с мотива, че децата им вече са големи и не могат да ги контролират.

Обучителните трудности също са важна причина за отсъствията. Количествените натрупвания на незнание и незаинтересованост до VII клас довеждат до много проблеми в обучението в горния курс. Част от учениците предпочитат да прекарват времето си с приятели, което формира специфични „антиобразователни“ нагласи.

Анализирайки проблема, констатирахме, че учениците по социалноикономически причини и поради липсата на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училището, както и голям брой слаби оценки, което ги поставя в групата на застрашените ученици.

Въпреки тези трудности в училището се предприемат необходимите възпитателни и административни мерки за справяне с проблема. Не сме се отказали от задължението да задържим децата в училище, въпреки трудностите, които са валидни за цялата образователна система, а не само за нашето училище. Ние не сме изключение от общото правило. В нашата работа по превенция на намаляване на броя на отсъствията:

1. Разчитаме на комуникация с родителите или близките на учениците.
2. Ежемесечно изпращаме уведомителни писма до директора на „Социално подпомагане“ за учениците с 5 и повече неизвинени отсъствия.

3. Класните ръководители изпращат уведомителни писма до родителите преди налагане на санкции на учениците, както и известия за направените отсъствия за определен период от време.

4. В началото на учебната година на първата родителска среща всички родители са запознати със своите права и отговорности, както и със санкциите, които могат да им бъдат наложени при неизпълнение на родителските им задължения.

5. Допълнителните мерки, които се прилагат от класните ръководители, когато родителите не откликват на известията и уведомителните писма, е посещение по домовете и разговори с родителите на проблемните ученици.

6. Работим ефективно с дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“. Темпераментни и често буйни, учениците са предизвикателство както за младия учител, така и за дългогодишния преподавател.

Много често традиционните методи на възпитание не постигат желаните резултати. Това налага търсенето и прилагането на нетрадиционни методи от всички учители както в учебната, така и във възпитателната дейност.

Повечето мерки са превантивни. Разчитаме повече на екипност между класните ръководители и останалите учители.

Много добър резултат се получава и с въвеждането на нов тип общуване - чрез социалните мрежи и Интернет – това е добър контакт между учители и родители, между учители и ученици.

Сред мерките за ограничаване на отсъствията и отпадането от училище са също редовните разговори с учениците с цел мотивирането им за посещаване на учебни занятия, всекидневния контрол на посещението на учебни занятия, провеждането на интересни уроци, използването на мултимедии, лаптопи, поставяне на интересни домашни задания, интересно и функционално управление на класа, организиране на различни дейности, ученическо самоуправление и др.

II. Мерки за намаляване броя на безпричинните отсъствия и превенция на отпадането на ученици

След направения анализ колективът отчита, че е необходимо да се предприемат следните мерки за намаляване броя на отсъствията :

1. Да се прилага гъвкав и нетрадиционен подход при работата с проблемните ученици с цел намаляване броя на слабите оценки и неизвинените отсъствия;
2. Да се повиши възискателността към успеваемостта на учениците;
3. Да продължи работата по гражданското образование на учениците;
4. Да се усъвършенства системата за квалификация на учителите като средство за постигане на качествено и привлекателно образование в училището;
5. Специално внимание да се отдели на работата с родителите, като се привлекат възможно най-голям брой родители, съпричастни към училищните проблеми;
6. С въвеждането на новости в процеса на обучение да се търсят начини за разчупване на традиционния и често скучен дори за учителите метод, чиято цел е усвояване на определен обем знания и на готов учебен материал. В противен случай отново се завръщаме към типичния училищен ден с разочарованията от неизпълнени очаквания и възникващи стресови ситуации и от там безпричинните отсъствия.
9. Разрешаването на отсъствия по семейни причини да става само след личен контакт между родителя и класния ръководител и след попълване на формуляр молба от родителя.
11. Засилен контрол от страна на класните ръководители към представените извинителни бележки и проверка на тяхната истинност.
12. От 01.10.2024 г. са в употреба електронните медицински бележки.

III. Дейности за намаляване броя на безпричинните отсъствия и превенция на отпадането на ученици

1. Ежедневен стриктен контрол от страна на учителите, класните ръководители и ръководството на училището на посещаемостта на учениците в учебните занятия чрез:
  - редовно отразяване отсъствията на учениците в електронните дневници на класа;
  - своевременно изясняване причините за отсъствието на ученика;
  - уведомяване на родителя по телефона за отсъствието на ученика и получаване на обратна информация;

Срок: постоянен

Отговорници: учители, кл. ръководители

2. Ежемесечно подаване на справки до Дирекция „Социално подпомагане” за направени 5 и над 5 неизвинени отсъствия;

Срок: постоянен

Отговорници: класни ръководители

- 3.Ежемесечни проверки, заложи в плановете за контролната дейност на директора и заместник-директора, на присъствието на учениците в учебните занятия, както и коректното отразяване на отсъствията в дневниците на класовете;

Срок: постоянен

Отговорници: директор, зам. директор

4. В плана за дейността на Педагогическия съвет да се предвидят две заседания по темата с участието на членовете на ученическия съвет, общественния съвет, ученици и родители;

Срок: I срок - м. XII, II срок – м. IV

Отговорници: Директор

5. Ежемесечна проверка на училищната документация, свързана с извиняване на отсъствията на учениците.

Срок: постоянен

Отговорник: директор

6. Определяне на награди за ученици без отсъствия и клас с най-малък брой отсъствия.

Срок: края на първи и на втори срок

Отговорник: кл. ръководители

7. Използване на възможностите на ученическото самоуправление като на ученици с голям брой неизвинени отсъствия се предложи да бъдат учители за един ден по любим учебен предмет

Срок: Ден на ученическото самоуправление

Отговорник: ръководство УС

8. По-ефективно използване на консултациите по предмети за подпомагане на учениците, пропуснали учебен материал поради отсъствия.

Срок: постоянен

Отговорник: учителите

9. Провеждане на анкета сред учениците за причините за отсъствия и даване на препоръки.

Срок: м. II 2025 г.

Отговорник: комисията

10. Включване на ученици с по-голям брой отсъствия в привлекателни форми на извънкласни дейности.

Срок: постоянен

Отговорник: кл. ръководители

11. Утвърждаване ролята на ученическия съвет и ученическите активи по класове.

Срок: постоянен

Отговорник: УС

12. Периодичен анализ на причините за отсъствия и набелязване на ефективни мерки за намаляване на техния брой.

Срок: постоянен

Отговорник: комисията

13. Създаване на мобилни групи за домашни посещения на системно отсъстващи ученици.

Срок: постоянен

Отговорник: кл. ръководители

4. Съвместна работа с общинската комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни.

Срок: постоянен

Отговорник: директор

15. Провеждане периодични родителски срещи за информиране на родителите, като на първата от тях се запознаят родителите с всички нормативни документи и правилници, свързани с осигуряване на нормален режим на работа в училището.

Срок: м. 09.2024г и м. 04.2025г

Отговорник: директор

16. Поддръжка на сайта на училището с цел повишаване възможностите за контакт с родителите на учениците.

Срок: постоянен

Отговорник: директор

17. Класните ръководители да уведомяват родителите чрез изпращане на съобщения или по телефона за инциденти или за проблемно поведение на ученика през изтеклия ден.

Срок: постоянен

Отговорник: кл. ръководители

18. При бягство на ученик от час незабавно да се уведомяват родителите по телефона. Учителят, регистрирал бягството от часа, уведомява класния ръководител или заместник – директора.

Срок: постоянен

Отговорник: кл. ръководители

19. При отсъствие на ученика по причини, зависещи от семейството или свързани със здравето му, родителят информира веднага класния ръководител.

Срок: постоянен

20. В случай, че ученикът се почувства недобре по време на учебни занятия, същият може да бъде освободен от училище само след разговор по телефона с родител.

Срок: постоянен

Отговорник: кл. ръководител

Създаване възможност за по-активно включване на родителите в училищния живот чрез:

– родителите правят предложения, свързани с организацията на образователно-възпитателния процес;

– родителите подават сигнали за допуснати нередности в училището;

– обявяване „Ден на открити врати” /родителите могат да посещават учебните часове в училището/.

– родителят да информира класния ръководител при проблеми в семейството, които биха повлияли на поведението и успеха на ученика (развод, проблеми с материалното състояние на семейството и др.)

– родителят да се явява в училище винаги, когато е поканен за разговор от класния ръководител или директора на училището.

Срок: постоянен

Отговорник: кл. ръководители

**Настоящата Стратегия е приета на заседание на Педагогическия съвет с
Протокол №17 от 13 септември 2024 г. и утвърдена от директора на училището със
Заповед № от 2024 г.**